

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010, Dep
0030 Oslo

Oslo, 11.09.20

Att: samferdselsminister Knut Arild Hareide

Ekspressbussnæringen - forlengelse av tilskuddsordning for kommersielle ruter

NHO Transport viser til konstruktiv dialog med Samferdselsdepartementet om transportnæringens situasjon og rammevilkår siden korona-pandemien startet i mars 2020.

I Prop. 127 S (2019–2020), som regjeringen fremla 29.05.20, ble det i post 71 bevilget en tilskuddsordning på 100 millioner kroner til kommersielle buss- og båtruter som følge av covid-19-pandemien. I [tilhørende forskrift](#), som ble kunngjort 20.07.20, var ordningen avgrenset til juni, juli og august 2020, innenfor tilskuddsrammen.

NHO Transport erfarer at kun en mindre andel av tilskuddsrammen ble benyttet i sommer. Samtidig er ekspressbusstilbudet fortsatt direkte rammet av restriksjoner tilknyttet pandemien, og den ordinære kompensasjonsordningen for næringslivet opphørte 31.08.20. Foreningen ber dermed om at tilskuddsordningen for kommersielle ruter blir forlenget fra og med september 2020 og inntil situasjonen normaliseres. Dette vil bidra til at passasjerer fremdeles kan ha et kollektivt transporttilbud mellom fylkene i hele Sør-Norge, og at ekspressbusselskapene reduserer behovet for permitteringer av sjåførere, avvikling av virksomheten og konkurser.

I det følgende oppsummeres ekspressbussenes betydning og status for næringen under pandemien.

Fakta om ekspresstilbudet

Ekspressbussene har en sentral rolle og en lang historie som et viktig transportalternativ i distrikts-Norge. De er eneste fylkesgrensekryssende kollektivmiddel i store deler av landet, og i andre områder utfyller ekspressbussene toget fordi de har en annen flatedekning og betjener passasjerer med avstand til nærmeste togstasjon.

Ekspressbussene binder bygder, byer og landsdeler sammen. De er dermed viktige for bosetting og næringsliv i distriktene. I tillegg er de av stor betydning for reiselivet fordi de

frakter besøkende mellom reisemål i byer og distriktene, og de henvender seg i stor grad til målgrupper uten bil eller førerkort som ungdom, studenter, vernepliktige og eldre. Bruk av ekspressbuss er også en svært miljøvennlig reisemåte sammenlignet med de aller fleste andre transportmidler.

Ekspressbussrutene er normalt uten noen form for offentlig støtte, og den kostnads- effektive driften finansieres av billettinntekter. Ekspressbusselskapene har de siste årene hatt en positiv passasjer- og omsetningsutvikling, selv om det er variasjoner mellom rutene. Sommermånedene er høysesong for virksomheten, i tillegg til høytider. Det eventuelle driftsoverskuddet selskapene klarer å skape disse månedene finansierer i praksis driften av rutetilbudet resten av året.

Covid-19s betydning for ekspressbusstilbudet

De kraftige reiserestriksjonene og smitteverntiltakene som ble innført 12.03.20 førte til bråstopp i billettsalget for ekspressbussene. Det var dermed ikke grunnlag for kommersiell drift av rutetilbudet.

Situasjonen mars – mai 2020:

Ekspressbussene opplevde en nedgang på 80-95 prosent av passasjerene som følge av restriksjonene med covid-19. Fra medio mars til utgangen av mai i år var det kun et fåtall ekspressbussruter og avganger som ble opprettholdt. Sjåførere ble permittert og selskapene søkte om støtte til kostnadsdekning gjennom kompensasjonsordningen for næringslivet.

Situasjonen sommer 2020:

Tilskuddsordningen for kommersielle ruter gjorde det mulig for selskapene å reetablere et rutetilbud. Selskapene klarte å få til en god tilpasning mellom tilbud og etterspørsel, i tråd med smittevernbegrensningene om bord. Det resulterte i at mange ferierende og fritidsreisende nordmenn benyttet ekspressbusstilbudet i sommer. NHO Transport anslår at søknadene om kompensasjon til kommersielle bussruter for juni og juli måned utgjør under en fjerdedel av tilskuddsrammen.

Situasjonen høsten 2020:

Fra og med første halvdel av august har selskapene opplevd en kraftig nedgang i antall reisende med ekspressbusser. Færre ferierende er en del av forklaringen. I tillegg ble det meldt om en rekke lokale smitteutbrudd av covid-19 med påfølgende søkelys på smitterisiko ved bruk av offentlig transport. Dette påvirker også bruken av ekspressbusser. I september har nedgangen i antall passasjerer fortsatt og selskapene har allerede innstilt flere ruter og avganger. Prognosene for høsten er usikre, blant annet fordi regjeringen og helsemyndighetene fortløpende vurderer behov for innstramminger i reiseråd og smitteverntiltak, inkludert kollektivtransporten.

Behov for forlengelse av tilskuddsordningen for kommersielle ruter

Formålet med tilskuddsordningen er å "oprettholde tilbudet av kommersielle langdistanse buss- og passasjerbåtruter ved å kompensere for netto tap i transportvirksomheten på bestemte buss- og passasjerbåtruter som følge av covid-19".

NHO Transport mener det fortsatt er behov et målrettet tilskudd for å kunne opprettholde et ekspressbusstilbud. Så vidt NHO Transport kan forstå, er det ikke noen hindringer i Stortingsvedtaket for at tilskuddsordningen kan fortsette utover august 2020. Foreningen ber om en rask tilbakemelding på om en forlengelse av tilskuddsordningen er aktuelt.

Vi står til disposisjon for ytterligere informasjon eller innspill, hvis det er ønskelig.

Vennlig hilsen
NHO Transport

Jon H. Stordrange
administrerende direktør

Jofri Lunde
næringspolitisk sjef

Kopi: statssekretær Ingelin Noresjø